

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA. - GIRONA
CURS V-C ONCERT VIII
4.ª Sessió del FESTIVAL BEETHOVEN
AUDICIÓ COMPLETA DES SEUS QUARTETS DE CORDA

QUARTET ZIMMER,
DE BRUSSEL·LES

ALBERT ZIMMER, violí I
FRÉDÉRIC CHIGO, violí II

LOUIS BAROEN, viola
JACQUES GAILLARD, violoncel

TEATRE PRINCIPAL

Dimecres, 23 febrer de 1927.

A les 10 de la nit

Quartet en si bemoll major, op. 18, n.º 6

Darrera composició de l'obra 18, integrada pels sis Quartets de la primera època beethoveniana. No és obra transcendental; és obra placèvola i riallera, que enlloc de arribar-nos a l'ànima, totjust ens passa frec a frec.

A l'*Allegro con brio*, una figura graciosa i elegant saltirona constantment d'un instrument a l'altre, establint-se un diàleg humorístic que, amb el seu ritme joguiner, incita a la dansa.

L'*Adagio ma non troppo* és més superficial que altres *Adagios* de la mateixa primera època. Diuen de la melodia, d'un sentimentalisme força innocent, que a Alemanya és una de les preferides de les senyotes. Brolla sempre elegant i distingida, sovint recargada d'ornaments i arabescs, dins d'un ambient d'agradable benestar.

L'*Scherzo-Allegro* és una continuació del caràcter alegre i joguiner que hem assignat al temps primer, però portat força més avant. L'esbojarrament puja encara de to en el *trio*, on el violí primer fa un seguit de cabrioles que augmenten la banalitat d'aquest fragment.

LA MALINCONIA: *Adagio-Allegretto quasi allegro*. L'autor, un xit cansat de sostenir la nota alegre dels tres temps anteriors cau en un estat d'esperit melangiós i d'ací el títol italià de *La Malinconia* (melangia) amb que en capçala aquest fragment, sens dubte el de més vàlua de tot el Quartet. Però el compositor no ha volgut trencar gaire estona la alegria dominant en tota l'obra; per això entra l'*Allegretto* que amb un tema d'aire de rals alemany que creix progressivament amb el seu ritme propi, sembla com si exclamés: "Prou ja de melangies! Salteu, balleu!" La dansa i la gresca es trenquen un moment per recordar la *malinconia* d'abans; però, desseguida s'entreguen a l'esbojarrada alegria del *Prestíssimo* final.

Quartet en la menor, op. 132

De la importància que el propi Beethoven atribuïa a aquesta obra, ne donarà idea la lletra amb què l'acompanya a l'enviar-lo al seu editor, en la qual diu que li ofereix "ço que podria oferir al millor amic"; i afegeix encara: "Per la meua honor d'artista puc assegurar-li que és una de les obres més dignes del meu nom, i si no dic veritat tingui'm pel més menyspreable dels homes". Realment, aquesta obra i la que la precedeix, el Quartet op. 131, són tingudes com els cimals, las més enlairades creacions de son art més perfecte.

Aquest Quartet pot distingir-se pel qualificatiu del "malalt curat", car a la Primavera de 1825, mentre l'escrivia, Beethoven sofrí una greu enfermetat, el defici de la qual és la base del primer temps. L'enfermetat l'obligà a suspendre l'escriptura del Quartet, i en la convalescència continuà la composició com una admirable oració de gràcies el Totpoderós, produïnt una de les pàgines més inspirades de sa musa.

L'*Assai sostenuto-Allegro* és un dels temps més importants d'aquesta obra. Pot considerar-se com expressió anímica dels dolors i sofriments d'ésser malalt. Tot ací és fosc, vagorós, indeterminat. Hi ha en ell la contraposició simultània de dues idees germinadores, com si l'autor pretengués fer la fusió de l'estil plàcid i escolàstic d'un Bach o d'un Palestrina, amb el caràcter inquiet, frisós i inquisidor de la música moderna.

L'*Allegro* és una encantadora joguina, respirant alegria i frescor, situada entre dos temps seriosos. Imita un aire de dansa pastorívola.

El *Molto Adagio-Andante* és el punt culminant del Quartet. Ja convalescent, Beethoven entona la més grandiosa acció de gràcies que jamai hagi brollat del cor d'un mortal. De sa pròpia mà, escrigué en la partitura, en alemany i en italià, abans de l'*Adagio*, "Cant de gràcies, ofert a la Divinitat per un curat, en modus lídic", i abans de l'*Andante*, "Sentint nova força". El *modus lídic* és un dels antics modus de l'Església, i dona aixís al seu cant el major caràcter litúrgic. No hi ha paraules per a descriure el pregon misticisme, la meravellosa serenitat i l'enlairada espiritualitat que brollen d'aquesta grandiosa pàgina beethoveniana.

Sembla l'últim temps l'entrada a la vida nova del malalt restablert, després dels revifaments anteriors. Així la *Marcia* ve a ésser l'afirmació de l'esperit viril disposat a seguir la lluita, i el grandíós *Allegro appassionato*, la vida mateixa, amb son davassall de passions i ses deus d'amor i de tendresa.

ASOCIACIÓN DE MÚSICA.- GERONA
CURSO V-C ONCIERTO VIII
4.ª Sesión del FESTIVAL BEETHOVEN
AUDICIÓN COMPLETA DE SUS CUARTETOS DE CUERDA

CUARTETO ZIMMER,
DE BRUSELAS

ALBERT ZIMMER, *violin I*
FRÉDÉRIC CHIGO, *violin II*

LOUIS BAROEN, *viola*
JACQUES GAILLARD, *violoncello*

TEATRO PRINCIPAL

Miércoles, 23 febrero de 1927.

A las 10 de la noche

Cuarteto en *si bemol mayor*, op. 18, n.º 6

Última composición de la obra 18, integrada por los seis cuartetos de la primera época beethoveniana. No es obra trascendental, es obra placentera y alegre, que en lugar de llegarnos al alma sólo pasa rozándola.

En *Allegro con brio*, una figura graciosa y elegante salta constantemente de un instrumento a otro, estableciéndose un diálogo humorístico que, con su ritmo jugueteador, incita a la danza.

El *Adagio ma non troppo* es más superficial que otros *Adagios* de la misma primera época. Dicen de la melodía, de un sentimentalismo muy inocente, que en Alemania es una de las preferidas de las señoras. Surge siempre elegante y distinguida, amenudo recargada de ornamentos y arabescos dentro de un ambiente de agradable bienestar.

El *Scherzo-Allegro* es continuación del carácter alegre que hemos asignado al tiempo primero, pero llevado mucho más lejos. El aturdimiento sube aún de tono en el *trío* donde el violín primero hace una serie de piruetas que aumentan la banalidad de este fragmento.

LA MALINCONIA: *Adagio-Allegretto quasi allegro*. El autor, un poco cansado de sostener la nota alegre de los tres tiempos anteriores, cae en un estado de espíritu melancólico y de aquí el título italiano de *La Malinconia* (melancolía) con que encabeza este fragmento, sin duda el de más valor de todo el Cuarteto. Pero el compositor no ha querido romper por mucho tiempo la alegría dominante en toda la obra; por esto entra el *Allegretto* que, con un tema de aire de vals alemán que crece, progresivamente con su ritmo propio, parece como si exclamara: «¡Basta ya de melancolías! ¡Saltemos, bailemos!» La danza y la algazara se interrumpen un momento para recordar la *Malinconia* de antes; pero, enseguida se entregan a la alborozada alegría del *Prestísimo* final.

Cuarteto en *la menor*, op. 132

De la importancia que el propio Beethoven atribuía a esta obra, dará idea la carta con que acompaña al enviarla a su editor, en la cual dice que le ofrece «lo que puede ofrecer al mejor amigo»; y añade aún: «Por mi honor de artista puedo asegurarle que es una de las obras más dignas de mi nombre, y si no digo verdad téngame por el más despreciable de los hombres». Realmente esta obra y la que le precede, el Cuarteto op. 131, son las más altas creaciones de su arte más perfecto.

Este Cuarteto puede distinguirse por el calificativo del «enfermo curado» en la primavera de 1825, pues mientras lo escribía Beethoven, sufrió una gran enfermedad, cuyo sufrimiento es la base del primer tiempo. La enfermedad le obligó a suspender la escritura del Cuarteto, y en la convalecencia continuó la composición con una admirable oración de gracias al Todopoderoso, produciendo una de las páginas más inspiradas de su musa.

El *Assai sostenuto-Allegro* es uno de los tiempos más importantes de esta obra; puede considerarse como expresión anímica de los dolores y sufrimientos de estar enfermo. Todo aquí es obscuro, vagoroso, indeterminado. Hay en él la contraposición simultánea de dos ideas germinadoras, como si el autor pretendiese hacer la fusión del estilo plácido y escolástico de un Bach o de un Palestrina, con el carácter inquieto, impaciente e inquiridor de la música moderna.

El *Allegro* es un encantador juguete, respirando alegría y frescura, situado entre dos tiempos serios imita un aire de danza pastoril.

El *Molto Adagio-Andante* es el punto culminante del Cuarteto. Ya convaleciente, Beethoven entona la más grandiosa acción de gracias que jamás haya surgido del corazón de un mortal. De su propia mano escribió en la partitura, en alemán y en italiano, antes del *Adagio*, «Canto de gracias ofrecido a la Divinidad por un curado, en modo lírico», antes del *Andante* «Sintiendo nueva fuerza». El *modo lírico* es uno de los antiguos modos de la Iglesia, y da así a su canto el mejor carácter litúrgico. No hay palabras para describir el hondo misticismo, la maravillosa serenidad y la culminante espiritualidad que fluyen de esta página beethoveniana.

Parece el último tiempo la entrada a la vida nueva del enfermo restablecido, después de las mejorías anteriores. Así la *Marcia* viene a ser la afirmación del espíritu viril dispuesto a seguir la lucha, y el grandioso *Allegro appassionato*, la vida misma, con su desbordamiento de pasiones y sus manantiales de amor y de ternura.

Cuarteto en *mi bemol*, op. 74

Cuarteto del tiempo de la *Sinfonía Pastoral* y, por tanto, aunque de la segunda época de Beethoven, ya iniciadores de la última forma, la de los grandes Cuartetos. Helm ve en esta obra un marcado contraste entre un sentimiento de dulzura idealista y delicada; con una expansión de realismo vigoroso.

Empieza con el *Adagio*, de carácter enigmático, que no es otra cosa que una preparación para el *Allegro* con el cual va ligado. Este *Allegro* es de linda y bonita melodía, con humorísticas intercalaciones de los *pizzicatti* que motivaron el título de «Cuarteto de las arpas» que algunos han dado a esta obra.

Llegamos a otro de los colosales *Adagios*, alma de los cuartetos de la segunda época. El conocimiento de esta página es uno de los placeres supremos para el oiente, porque puede clasificarse entre las más inspiradas que creó el alma de Beethoven.

Contraste extraordinario con los tiempos anteriores ofrece el *Presto*, porqué da lugar a un tiempo impetuoso, de lleno ya en el trabajo de la fantasía beethoveniana. Las cuatro notas iniciales, constantemente repetidas, evocan la semejanza de este tiempo con el primero de la *Quinta Sinfonía*.

El *Allegretto* final consta de un tema todo encanto y dulzura, animado de un suave sentimiento melancólico, desenvuelto en seis magníficas variaciones que pueden mostrarse como perfectos modelos de esta forma musical y que lucen la originalidad soberana de su autor.

P R O G R A M A

I

CUARTETO en *si bemol mayor*, op. 18, n.º 6. BEETHOVEN

Allegro con brio.

Adagio ma non troppo.

Scherzo: Allegro.

LA MALINCONIA: *Adagio; Allegretto quasi allegro.*

II

CUARTETO en *la menor*, op. 132 BEETHOVEN

Assai sostenuto; Allegro.

Allegro ma non tanto.

Molto Adagio; Andante.

Alla marcia; assai vivace; Piu allegro;

Allegro appassionato.

III

CUARTETO en *mi bemol*, op. 74 BEETHOVEN

Poco adagio; Allegro.

Adagio ma non troppo.

Presto.

Allegretto con variazioni.

PRÓXIMO CONCIERTO:

Viernes, 25 de febrero de 1927

5.ª y última Sesión del Festival Beethoven, por el

CUARTETO ZIMMER

DE BRUSELAS

Quartet en mi bemoll, op. 74

Quartet del temps de la *Sinfonia Pastoral* i, per tant, encara que de la segona època de Beethoven, ja iniciadora de la darrera forma, la dels grans quartets. Helm veu en aquesta obra un sentiment de tendresa idealista i delicada, amb una expansió de realisme fresc i vigorós.

Comença amb l'*Adagio*, de caràcter enigmàtic, que no és altra cosa que una preparació per l'*Allegro* amb el qual va lligat. Aquest *allegro* és de gaia i xamosa melodia, amb humorístiques intercalacions dels *pizzicatti* que han motivat el títol de «Quartet de les arpes» que alguns han donat a aquesta obra.

Arribem a un altre dels colosals *Adagios*, ànima dels quartets de la segona època. La co-neixença d'aquesta pàgina és un dels goigs suprems per a l'oient, perquè pot classificar-se entre les més inspirades que creà l'ànima de Beethoven.

Contrast extraordinari amb els temps anteriors ofereix el *Presto*, perquè dóna lloc a un temps impetuós, de ple ja en el terreny de la gran fantasia beethoveniana. Les quatre notes inicials, constantment repetides, evocuen la semblança d'aquest temps amb el primer de la *Cinquena Simfonia*.

L'*Allegretto* final consta d'un tema tot encís i dolcesa, animat d'un suau sentiment melangiós, desenrotllat en sis magnífiques variacions que poden mostrar-se com perfectes models d'aquesta forma musical i que llueixen l'originalitat sobirana de llur autor.

P R O G R A M A

I

QUARTET en si bemoll major, op. 18, n.º 6 BEETHOVEN

Allegro con brio.

Adagio ma non troppo.

Scherzo: Allegro.

LA MALINCONIA: *Adagio; Allegretto quasi allegro.*

II

QUARTET en la menor, op. 132 BEETHOVEN

Assai sostenuto; Allegro.

Allegro ma non tanto.

Molto Adagio; Andante.

Alla marcia; assai vivace; Piu allegro;

Allegro appassionato.

III

QUARTET en mi bemoll, op. 74 BEETHOVEN

Poco adagio; Allegro.

Adagio ma non troppo.

Presto.

Allegretto con variazioni.

PROPER CONCERT:

Divendres, 25 de febrer de 1927

5.ª i última Sessió del Festival Beethoven, pel

QUARTET ZIMMER DE BRUSSEL·LES

